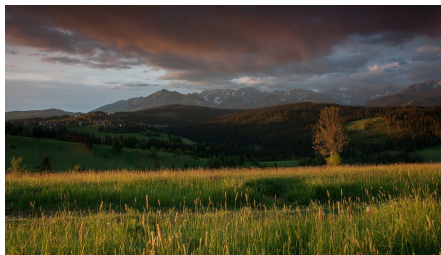

Różne oblicza krajobrazu

2016-10-07

Krajobraz jest zasobem, z którego można czerpać konkretne korzyści, nie tylko estetyczne, ale również materialne. Odgrywa ważną rolę w życiu człowieka, zarówno pod względem społecznym, gospodarczym, jak i kulturowym. Wysoka jakość krajobrazu sprzyja tworzeniu się więzi społecznych, a mieszkańcy silniej utożsamiają się z otoczeniem harmonijnym i racjonalnie ukształtowanym. Środowisko życia człowieka wpływa również na jego działalność twórczą tworząc nierozzerwalny związek pomiędzy otoczeniem a wytworami kultury. Znaczenie gospodarcze krajobrazu jest ważne m.in. dla mieszkańców miejscowości turystycznych. To właśnie otaczająca przestrzeń stanowi element marketingu terytorialnego w ramach promocji regionów i jednocześnie jest swoistym źródłem dochodów.

Krajobraz inspiruje też artystów, którzy posługują się nim do przekazania konkretnych emocji. Jednocześnie dzięki sztuce, o krajobrazie możemy mówić w szerszym kontekście. Fotografia, a wcześniej malarstwo, wspomaga identyfikację wizualną regionów. Wiedział o tym dobrze znany polski fotograf Jan Bułhak, który był zwolennikiem „fotografii ojczyznej”, promującej rodzime krajobrazy. Jego prace potwierdzają, że krajobraz stanowi nasze najważniejsze dziedzictwo, zarówno przyrodnicze, jak i kulturowe.

Różna perspektywa

Krajobraz to jedno z tych zjawisk, do którego można podchodzić z różnych perspektyw, i którym zajmują się bardzo różne dyscypliny naukowe. Nie jest tylko przedmiotem badań geografii, ale również takich dziedzin jak architektura krajobrazu, ekologia krajobrazu, estetyka, kulturoznawstwo, historia sztuki, fotografia, literaturoznawstwo i wielu innych. Zatem krajobraz jest zarówno zjawiskiem kulturowym, jak i geograficznym, ale również społecznym.

Z tak wielu perspektyw tworzą się różne definicje krajobrazu i zapewne nie sposób ich obecnie policzyć. Możemy mówić o krajobrazie w kontekście przyrodniczym i powtórzyć za Heinerem Barschem, że *krajobraz to względnie zamknięty fragment przyrody, otoczony naturalnymi granicami i stanowiący całość dzięki zachodzącym w nim procesom i współzależności budujących go geokompleksów*. Możemy również spojrzeć na krajobraz z perspektywy antropogenicznej i za Urszulą Mygą-Piątek stwierdzić, iż *krajobraz kulturowy jest tworem przekształconym przez człowieka w wyniku rozwoju cywilizacyjnego*.

Naukowe podejście

W Polsce, ale i na świecie prowadzone są zróżnicowane badania nad krajobrazem. Dotyczą one struktury systemów przyrodniczych i dynamiki zachodzących procesów, jak również przekształceń antropogenicznych i ewolucji krajobrazu oraz jego percepcji przez społeczeństwo. Jednak bez względu na dyscyplinę, która zajmuje się krajobrazem, należy do niego podchodzić w sposób zintegrowany, holistyczny, ponieważ nie stanowi on odrębnego tworu, a kompleksowy system powiązań przestrzenno-czasowych oraz przyrodniczo-kulturowych.

Krajobraz jest przestrzenią zawierającą elementy przyrodnicze i wytwory cywilizacji, ukształtowane w wyniku działania czynników naturalnych lub działalności człowieka. Ta prawna definicja wprowadzona w 2015 r., która nawiązuje do opisu zawartego w Europejskiej Konwencji Krajobrazowej, potwierdza znaczenie krajobrazu. Mówiąc o krajobrazie należy pamiętać, że pojęcie to odnosi się zarówno do obszarów o wyjątkowym pięknie i dużych wartościach przyrodniczych czy kulturowych, jak również obszarów zdegradowanych, po prostu naszych codziennych przestrzeni.

20 października Dzień Krajobrazu Mój krajobraz. Współtworzę i chronię

[Więcej informacji o Dniu Krajobrazu](#)

**MÓJ KRAJOBRAZ
WSPÓŁTWORZĘ I CHRONIĘ**

Krajobraz...

... jako środowisko, w którym funkcjonujemy, odgrywa istotną rolę w naszym życiu
... jako zasób, jest dla nas źródłem korzyści, zarówno estetycznych, jak i materialnych
... jako wartość, potrzebuje naszej opieki i ochrony

20 października - Dzień Krajobrazu
www.gdos.gov.pl/dzien-krajobrazu

[kliknij aby powiększyć](#)

Plakat informujący o Dniu Krajobrazu, który odbędzie 20 października 2016 r.